

John Muir – Biografie

John Muir, născut pe 21 aprilie 1838 în Dunbar, Scoția a fost fermier, inventator, păstor, explorator, scriitor și un naturalist preocupat de conservarea naturii. Până la vârsta de 11 ani a frecventat școlile locale ale aceluși mic orășel de coastă. În 1849 familia Muir a imigrat în Statele Unite ale Americii, așezându-se mai întâi la Fountain Lake pentru ca mai apoi să se mute la ferma Hickory Hill lângă Portage, Wisconsin.

Tatăl lui John era un om foarte sever în ceea ce privește disciplina și își punea familia să muncească din zori și până-n seară. Ori de câte ori li se permitea să lase de o parte plugul și sapa, John și fratele său mai mic hoinăreau pe câmpurile și prin pădurile bogatului ținut Wisconsin. John s-a transformat tot mai mult într-un iubitor și un observator atent al lumii naturale. Mai apoi a devenit inventator și sculptor al lemnului creând niște mecanisme ciudate, dar practice. A făcut ceasuri care măsurau timpul cu precizie și a creat un minunat dispozitiv care-l răsturna din pat înainte de venirea zorilor.

În 1860 Muir și-a luat invențiile și le-a prezentat la târgul de stat din Madison unde a fost privit cu admirație și încununat cu premii. Tot în același an a fost admis la Universitatea Wisconsin. A reușit să obțină note bune, dar după trei ani a părăsit Madison pentru a călători în nordul Statelor Unite și în Canada făcând munci mărunte și diverse prin ținuturi nealterate de mâna omului.

În 1867 în timp ce lucra la un magazin de piese pentru căruțe în Indianapolis, Muir a suferit o leziune la ochi care l-a orbit temporar și îi va schimba viața. O lună mai târziu când și-a recăpătat vederea, Muir s-a hotărât să-și îndrepte privirea către natură, către câmpii și păduri. Atunci au început anii lui de hoinăreală. A parcurs pe jos o mie de mile de la Indianapolis către Golful Mexic. A navigat spre Cuba și mai târziu către Panama de unde a traversat istmul și s-a îmbarcat pentru Coasta De Vest punând piciorul în San

Francisco în martie 1868. Din acel moment, deși va mai călători prin lume, California a devenit casa sa.

Munții Sierra Nevada și Yosemite din California l-au cucerit cu adevărat. În 1868 el a traversat pentru prima dată Valea San Joaquin printre flori sălbatice înalte până la brâu pentru a ajunge în zonele muntoase. Mai târziu el scria: "Atunci mi s-a părut că Sierra nu ar trebui să fie numită *Nevada* sau *Lanțul înzăpezit*, ci mai degrabă *Lanțul de lumină*, cel mai divin și mai frumos munte din toate lanțurile muntoase pe care le-am văzut vreodată." A păstorit acolo oi de-a lungul primei veri și Yosemite a devenit casa sa.

În 1871 găsisese deja ghețari vii în Sierra și concepuse teoria sa controversată despre glaciațiunea Văii Yosemite. A început să devină renumit în toată America. Oameni faimoși ai vremii ca Joseph LeConte, Asa Gray și Ralph Waldo Emerson au trecut pragul cabanei lui din lemn de pin.

Începând cu 1874 și-a lansat o serie de articole intitulată *Studii în Sierra*, aceasta marcând începutul carierei sale de succes ca scriitor. A părăsit munții și a trăit pentru o perioadă în Oakland, California. De aici a făcut multe excursii, inclusiv prima lui călătorie în Alaska în 1879 unde a descoperit Glacier Bay. În 1880 s-a căsătorit cu Louise Wanda Strentzel și s-a mutat la Martinez, California unde i-au crescut cele două fiice Wanda și Helen. Așezându-se la casa lui, Muir a intrat într-un parteneriat cu socrul său și a condus cu succes ferma de fructe a familiei.

Dar zece ani de îngrijire a fermei nu au domolit pofta de hoinăreală a lui Muir. Călătoriile lui l-au dus de multe ori din nou în Alaska, în Australia, America de Sud, Africa, Europa, China, Japonia și desigur mereu către mult îndrăgita Sierra Nevada.

În ultimii ani s-a pus mai serios pe scris, publicând 300 de articole și 10 cărți importante care relatau călătoriile sale explicând filosofia sa naturalistă și îndemnând pe toată lumea: "Urcați munții și primiți

veștile lor bune”. Dragostea lui Muir pentru ținuturile înalte a conferit scrierilor sale o notă spirituală. Cititorii, fie ei președinți, parlamentari sau oameni de rând, au fost cu toții cuprinși de entuziasmul lui Muir și dragostea lui nemărginită pentru natură i-a inspirat și împins să acționeze.

Printr-o serie de articole ce au apărut în revista *Century*(Secolul), Muir a atras atenția asupra devastării pajiștilor și pădurilor de munte de către oi și vite. Cu ajutorul editorului asociat de la *Century*, Robert Underwood Johnson, Muir a lucrat pentru a remedia această distrugere. În 1890 datorită în mare parte eforturilor lui Muir și Johnson congresul american (parlamentul) a creat printr-un act legislativ *Parcul Național Yosemite*. Muir a fost personal implicat în crearea parcurilor naționale Sequoia, Mount Rainier(Muntele Rainer), Petrified Forest (Pădurea pietrificată), Grand Canyon (Marele Canion). Pe bună dreptate Muir este deseori numit părinte al sistemului național de parcuri.

Robert Underwood Johnson și alții i-au sugerat lui Muir ca ar trebui să formeze o asociație care să protejeze proaspăt creatul Parc Național Yosemite de asalturile tăietorilor de lemne și de alții care ar fi dorit să diminueze granițele parcului. În 1892 Muir și câțiva din susținătorii săi au fondat *Clubul Sierra*, pentru –reproducînd vorbele sale- “a face ceva pentru natura sălbatică și pentru a-i face pe munți bucuroși”. Muir a fost președintele clubului până la moartea sa în 1914.

În 1901 Muir a publicat *Parcurile Noastre Naționale*, cartea care l-a adus în atenția președintelui Theodore Roosevelt. În 1903, Roosevelt l-a vizitat pe Muir în Yosemite. Acolo, împreună, la umbra copacilor au pus bazele notabilelor și inovatoarelor programe ecologice ale lui Roosevelt.

Muir și Clubul Sierra au dus multe bătălii pentru a proteja Yosemite și Sierra Nevada, cea mai dramatică fiind campania de prevenire a îndiguirii Văii Hetch Hetchy din Parcul Național Yosemite. În 1913,

dupa ani de efort, bătălia a fost pierdută și valea pe care Muir deseori o compara cu însuși Yosemite, a fost condamnată să devină un rezervor pentru nevoile crescânde de apă ale orașului San Francisco. În anul următor, după o scurtă perioadă de boală, Muir a murit într-un spital din Los Angeles, nu înainte de a o vizita pe fiica sa Wanda în Daggett, California.

John Muir a fost probabil cel mai faimos și influent naturalist și ecologist al Statelor Unite. El i-a învățat pe oamenii din timpul său și ne învață și pe noi astăzi să ne bucurăm de și să protejăm moștenirea naturală. Cuvintele lui au înălțat percepția noastră despre natură. Implicarea sa personală și hotărâtă în marile chestiuni ecologice a fost și rămâne o sursă de inspirație pentru toți cei care luptă pentru protecția mediului.

Traducere în Românește de Anca Oprisi, 2003; adaptată, corectată și completată de Florian Burcea, 2016